

SUUNNITELMASELOSTUS

SUKSI- JA JOKILAMPIEN NIITTYJEN LUONNONRAVINTOLAMMIKOIDEN ENNALLISTAMINEN

2022

1. HANKKEEN YLEISKUVAUS.....	3
2. HISTORIA JA NYKYTILANNE	4
2.1. RAKENTAMISEN SUUNNITELMAT 1975 JA VANHAT KARTAT	4
2.2. LYHENNELMÄ TÄRKEIMMISTÄ RAKENNUSSELOSTUKSEN 1975 OSISTA.	4
2.3. NYKYTILANNE	8
3. VANHAT VESIOIKEUDEN PÄÄTÖKSET	8
4. MAANOMISTAJIEN KUULEMINEN.....	9
5. PERUSTIEDOT	9
5.1. HAKIJAN NIMI JA MUUT YHTEYSTIEDOT	9
5.2. HANKKEEN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS	10
5.2.1. Toimenpiteet Suksilammella	10
5.2.2. Toimenpiteet Jokilampien niityillä	10
5.3. YLEISKUVAUS VESISTÖSTÄ.....	11
5.4. RAKENNUSTOIMENPITEET	11
5.4.1. Nykyisten rakenteiden purkaminen.....	12
5.4.2. Ylivirtauspadon rakentaminen.....	12
5.4.3. Maisemointi.....	12
5.5.1. PIIRUSTUKSET.....	13
5.5.2. VANHAT PIIRUSTUKSET JA ASIAKIRJAT	13
5.6. TYÖN SUORITTAMINEN JA AIKATAULU	14
5.6.1. TYÖN SUORITUS	14
5.6.2. AIKATAULU.....	14
5.7. TIEDOT KIINTEISTÖISTÄ	14
6. TIEDOT VEDENKORKEUKSISTA JA VIRTAAAMISTA.....	14
7. SELVITYS VAIKUTUKSESTA VEDENKORKEUTEEN	16
8. VAIKUTUKSET POHJAVETEEN	16
9. VAIKUTUKSET RANTA-ALUEISIIN	18
10. SELVITYS LIIKENTEESTÄ, UITOSTA JA VIRKISTYSKÄYTÖSTÄ.....	19
11. SELVITYS KAAVOITUKSESTA.....	19
12. VAIKUTUS VESISTÖN TILAAN.....	21
13. VAIKUTUKSET KALASTUKSEEN	22
14. SUOJELUALUEET	22
15. MUINAISJÄÄNNÖKSET JA PERINNEMAISEMAT SEKÄ RAKENNUKSET	22
16. VAIKUTUSALUEEN KARTTA.....	23
17. PATOTURVALLISUUS	23
18. HAKIJAN ARVIO HANKKEEN HAITOISTA JA HYÖDYISTÄ.....	23
19. ARVIO EDUNMENETYSTEN KORVAAMISESTA.....	23
20. TARKKAILU	24
23. KALATALOUSALUEEN YHTEYSTIEDOT.	25
24. LASKUTUSOSOITE.....	25
25. YHTEENVETO	25

1. HANKKEEN YLEISKUVAUS

Hankkeesta on käytetty aiemmin nimitystä Suksi- ja Jokilampien niittyjen luonnonravintolammikot.

Lammikot on otettu käyttöön Lapin läänin maatalouskeskus Ry:n toimesta 1975 kalankasvatusta varten. Hankkeen suunnitelmat on laatinut Lapin vesipiirin vesitoimisto vuonna 1975.

Lammikoiden viimeisin käyttäjä on ollut ProAgria Lappi ry, joka on lopettanut kalankasvatustoiminnan ja lammikot ovat olleet käyttämättä vuosikausia ja siitä syystä myös rakenteet ovat päässeet huonoon kuntoon.

Luonnonravintolammikon suunnitelmaselostuksen mukaan Suksilampi on ollut ennen luonnonravintolammikoksi rakentamista luonnontilaisena ns. umpilampi. Lammesta ei ole lähtenyt minkäänlaista pinnallista laskuojaa, mutta lampi on luonnontilassa ollessaan kuivunut talvenaikana kokonaan pohjavirtausten ansiosta.

Lammesta on 1975 rakennettu oja ja säännöstelymunkki, josta vedet on johdettu Jokilampeen kaivettua ojaan pitkin.

Ennallistaminen suoritettaisiin siten, että lammesta lähtevä oja suljettaisiin ja säännöstelymunkki poistettaisiin käytöstä. Lampi sijaitsee pohjavesialueella.

Lampi on nykyisin kesällä kuivunut kokonaan, koska suurin valuma, kevään sulamisvedet, ovat päässeet ojaan myöten lammesta pois. Lammesta tehdään alkuperäisen mukaisesti ns. umpilampi. Suksilammen vedenpinta ei 1970 luvulla tehtyjen selvitysten ja tutkimusten mukaan ole koskaan noussut tason N₄₃+ 215.80 m yläpuolelle, vaan vedet ovat imeytyneet pohjaveteen.

Jokilammet ovat vanhoja luonnonniittyjä, joiden läpi on virrannut luonnonoja, jota pitkin vedet ovat laskeneet Jokilampeen, josta edelleen alapuoliseen vesistöön. Jokilampea ei ole käytetty luonnonravintolammikkona.

Niittyjen luonnonojaan on rakennettu maapadot ja säännöstelylaitteet kahteen eri kohtaan, joiden avulla lampien vesipintaa on voitu säännöstellä kalankasvatusta varten.

Lammet ovat olleet kauan pois kalankasvatustoiminnasta ja niiden säännöstelylaitteet (settiluukut) ovat lahonneet ja huonokuntoisia. Ylemmän lammen vesipinta on nykyisin reilusti alempana säännöstelyn ylärajaa, alemman lammen vesipinta on lähellä säännöstelyn ylärajaa. Alemmalle lammelle johtava tie toimii osalta matkaa patorakenteena ja sen yli virtaa vesi yhdestä kohtaa. Lammet toimivat nykyisin hyvinä lintukosteikkoina.

Maanomistajan ja ely-keskuksen edustajien kanssa maastokatselmuksissa on todettu, että ennallistamistoimet voitaisiin toteuttaa niin, että lammet jäisivät pysyvästi kosteikoiksi. Lampien säännöstelypadot muutetaan kiinteiksi ylivirtauspadoiksi, jotka mahdollistavat ylikulun traktorilla ja maastoajoneuvolla, talven aikana myös puutavara-autoilla.

Suunnitellut toimenpiteet vaativat maanomistajan suostumuksen.

Vesilain valvoja Lapin ELY-keskus / Ympäristönsuojeluyksikkö on antanut lausunnon, jonka mukaan hanke vaatii vesilain mukaisen luvan Pohjois-Suomen aluehallintoviranomaiselta.

Muistio LAPELY/2497/2021 26.1.2022 on liitetty hakemukseen liitteenä 7.

Varsinaista virallista lausuntoa ei ole, mutta em. muistio on kirjattu ELY:n järjestelmään. Vastaus AVI:lta kun tiedustelin asiasta

2. HISTORIA JA NYKYTILANNE

2.1. RAKENTAMISEN SUUNNITELMAT 1975 JA VANHAT KARTAT

Liitteenä 1 vanhoja karttoja ja suunnitelmakarttoja.

Piirustuksessa 1337/20 n:o 1 on esitetty vanhakartta tilanteesta vuonna 1953.

Liitteenä 2 Lapin vesipiirin vesitoimiston suunnitelma-asiakirjoja vuodelta 1975.

Tehdyt työt on selostettu rakentamissuunnitelmaselostuksessa.

LIITE 2:	liite n:o
Rakentamissuunnitelmaselostus	0
Yleiskartta 1:100000	1
Valuma-alueen kartta 1:20000	2
Pintakartta ja syvyyskäyrät 1:2000	3
Pituus- ja poikkileikkaukset 1 :4000/1:100	4
Suksilammen tilavuuskäyrä	5
Suksilammen pinta-alakäyrä	6
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n tilavuuskäyrä	7
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n pinta-alakäyrä	8
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n tilavuuskäyrä	9
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n pinta-alakäyrä	10
Suksilammen pato ja munkki	11
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n pato ja munkki	12
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n pato ja munkki	13
Poikasten keruuallas	14
Kustannusarvio	15
Kustannuslaskenta	16
Tyhjennyslaskelmat	17
Sopimukset	18

Rakentamisselostuksessa on kerrottu hankkeen lähtötiedot, vesitaloustiedot sekä mitä on rakennettu ja arvioitu rakentamisen ympäristövaikutuksia.

2.2. LYHENNELMÄ TÄRKEIMMISTÄ RAKENNUSSELOSTUKSEN 1975 OSISTA.

1. Yleistä

Säännösteltävät Suksilampi ja Jokilammen niityt sijaitsevat Rovaniemi - Kemijärvi maantien km:ltä 76/11 luoteeseen lähtevän Sarriojärven tien km:llä 2.9, tien oikealla puolella, Suksilampi tien välittömässä läheisyydessä sekä Jokilammen niityt noin kilometrin siitä pohjoiseen.

Suksilampi on umpilampi. Hankkeen toteuttamisen yhteydessä siitä kaivetaan laskuoja Ruopsajoessa olevaan Jokilampeen. Jokilammen vanhat luonnonniityt laskevat luonnonojaa pitkin Jokilampeen. Jokilampi laskee Ruopsajoen kautta Kemijärveen. Kartta vesistöstä on liitteenä no 1. Kartta valuma-alueista liitteenä no 2.

2. Luonnonravintolammikon tarkoitus

Lammikot on tarkoitettu taimenen tai muiden lohensukuisten kalanpoikasten kasvattamiseen. Keväällä kuoriutuneet taimenen tai muun arvokalan poikaset tuodaan lammikkoihin kesän ajaksi. Tarvitsemansa ruoan poikaset saavat lampien tuottamasta

ravinnosta. Syksyllä poikaset kerätään ja kuljetetaan kalanviljelyslaitoksen altaisiin seuraaviksi kasvukausiksi. Vesistön säännösteltävyys luonnonravintolammikoiden rakentamista ajatellen on hyvä.

3. Kartta

Liitteenä no 3 oleva kartta luonnonravintolammikkoalueista on laadittu mittakaavaan 1:2 000. Karttaan on merkitty perattavat vesiväylät, kaivettavat keräilyojat, sekä tulevien maapatojen ja muiden tarvittavien rakenneimien ja laitteiden paikat. Lisäksi kartasta selviää rantamaiden ja muiden työalueiden omistussuhteet, sekä Suksilammen ja Jokilammen niittyjen lammikoiden syvyys, syvyyskäyrien avulla. Suunnittelun säännöstelyn yläraja on Suksilammessa $N_{43}+215,80$ m, Jokilammen niittyjen lammikko 1:ssä $N_{43}+201,50$ m sekä lammikko 2:ssa $N_{43}+206,00$ m. Lähtökorkeutena on käytetty Sarriojärven tien km:ltä 3+710 5 m:ä oikealla olevaa Topografikunnan kiintopistettä, jonka korkeus on $N_{43}+224,52$ m. Kaikki suunnitelmassa olevat korkeudet on sidottu tähän korkeussiintopisteeseen.

4. Luonnonravintolammikoiden tilavuus ja pinta-ala

Suksilammen pinta-ala on suunnitellun HW:n $N_{43}+215,80$ m vallitessa 2,28 ha, Jokilammen niittyjen lammikko 1:n pinta-ala on suunnitellun HW:n $N_{43}+201,50$ m vallitessa 2,50 ha, sekä lammikko 2:n pinta-ala on suunnitellun HW:n $N_{43}+206,00$ m vallitessa 2,70 ha. Liitteissä n:ot 5 ja 6 on esitetty Suksilammen tilavuus ja pinta-ala, liitteissä n:o 7 ja 8 on esitetty Jokilammen niittyjen lammikko 1:n tilavuus ja pinta-ala, sekä liitteissä n:o 9 ja 10 on esitetty Jokilammen niittyjen lammikko 2:n tilavuus ja pinta-eri vedenkorkeuksilla.

5. Virtaamat

Suksilammen ja Jokilammen niittyjen lammikoiden valuma-alueet on rajattu liitteenä n:o 2 olevalle topografikartalle 1:20 000. Suksilammen valuma-alue on 1.00 km², josta järviä Suksilampi mukaan luettuna on 0.06 km². Järvisyys L on tällöin 6 %. Kaiteran nomogrammin mukaan keskiylivaluma $MHq = 160$ l/s x km². Keskiylivirtaama MHQ on tällöin 0.16 m³/s. Kerran kahdessakymmenessä vuodessa sattuva ylivaluma $Hq = 240$ l/s x km², ja sitä vastaava ylivirtaama $HQ_{20} = 0,24$ m³/s. Lammesta ei kuitenkaan lähde puroa.

Jokilammen niittyjen lammikko 1:n valuma-alue on 1.79 km², josta järviä Jokilammen niittyjen lammikot mukaan luettuna on 0.05 km². Järvisyys L on tällöin 2.8 %. Kaiteran nomogrammin mukaan keskiylivaluma $MHq = 190$ l/s x km². Keskiylivirtaama MHQ on tällöin 0.34 m³/s. Kerran kahdessakymmenessä vuodessa sattuva ylivaluma $Hq_{20} = 285$ l/s x km² ja sitä vastaava ylivirtaama $HQ_{20} = 0.51$ m³/s.

Jokilammen niittyjen lammikko 2:n valuma-alue on 0.40 km², josta järviä Jokilammen niittyjen lammikko 2 mukaan luettuna on 0,027 km².

Järvisyys L on tällöin 6.8 %.

Kaiteran nomogrammin mukaan keskiylivaluma $MHq = 160$ l/s x km².

Keskiylivirtaama MHQ on tällöin 0.064 m³/s. Kerran kahdessakymmenessä vuodessa sattuva ylivaluma $Hq = 240$ l/s x km², ja sitä vastaava ylivirtaama $HQ_{20} = 0.096$ m³/s. Kevätvalunta, joka aiheutuu lumipeitteeseen varastoituneesta sadannasta ja lumen sulamisajaisesta sadannasta, on noin 80 % lumen vesiaron maksimista eli 80 % 180 mm:stä = 144 mm. Kevätvalunta kestää noin kuukauden.

Suksilammen valuma-alueelta purkautuva vesimäärä on $1\,000\,000\text{ m}^2 \times 0.144\text{ m} = 144\,000\text{ m}^3$, joka on noin kuusi kertaa suurempi kuin lammen tilavuus. Suksilammesta ei luonnontilassa lähde minkäänlaista pinnallista laskuojaa.

Kuitenkin lammen vedenpinta ei tehtyjen selvitysten ja tutkimusten mukaan ole koskaan noussut tason $N_{43} + 215.80$ m yläpuolelle. Lisäksi Suksilampi on uonnontilassa ollessaan kuivunut talven aikana kokonaan. Tästä voidaan päätellä, että vesi suotautuu pohjavetenä Sarriojokeen.

Valuma-alueella on useita poikkitaaisia ahtaumia ja patopaikkoja, joiden taakse vesi sulamisaikana varastoituu ja valunta hidastuu. Kesänaikana lammessa vesisyvyys säilyy sellaisena, joten lampea voidaan käyttää suunniteltuun tarkoitukseen.

Jokilammen niittyjen lammikko 1:n valuma-alueelta purkautuva vesimäärä on $1\,790\,000\text{ m}^2 \times 0,144\text{ m} = 257\,760\text{ m}^3$.

Jokilammen niittyjen lammikoiden 1 ja 2 tilavuus on $40\,300\text{ m}^3$, joten ohijuoksutettava vesimäärä on $217\,460\text{ m}^3$.

Jokilammen niittyjen lammikko 2:n valuma-alueelta purkautuva vesimäärä on $400\,000\text{ m}^2 \times 0,144\text{ m} = 57\,600\text{ m}^3$, ja lammikon tilavuus on $24\,800\text{ m}^3$, joten ohijuoksutettava vesimäärä on $32\,800\text{ m}^3$.

6. Pituus- ja poikkileikkauspiirustukset

Pituus- ja poikkileikkauspiirustukset kaivettavista ja perattavista poisto-ojista ovat liitteenä n:o 4. Piirustuksiin on merkitty vallitsevat vedenkorkeudet, tarvittavien rakenneimien ja laitteiden paikat sekä pohjan laatu.

7. Vesiliikenne ja uitto

Vesistössä, jota suunnitelma koskee, ei harjoiteta vesiliikennettä eikä uittoa.

8. Kalastus

Suksilammessa ei nykyisin ole mitään kalakantaa, koska se kuivuu talven aikana. Jokilammen niittyjen lammikoiden läpi virtaavan Jokilammen ojan kalakanta on merkityksetön. Suunnitelman toteuttaminen parantaa kalan saaliita ympäristön vesissä ja parantaa merkittävästi Ketolan kalanviljelylaitoksen toimintaedellytyksiä.

9. Aikaisemmat vaiheet

Suksilampi on luonnontilassa. Jokilammen niityiltä on heinän niittäminen lopetettu jo 1940-luvulla.

10. Vesivoima

Suksilammen ja Jokilammen niittyjen lammikoiden vesimäärät ovat niin vähäiset, ettei niillä ole voimataloudellista merkitystä.

11. Rakennelmat ja laitteet

Vesiasetuksen 3 luvun 54 §:n mukaisia rakennelmia ja laitteita, joihin yrityksen toteuttaminen saattaa vaikuttaa, ei ole.

12. Suunnitellut rakennelmat ja laitteet

Suunniteltujen rakenneimien ja laitteiden paikat on merkitty liitteeseen n:o 3.

Suksilammen säännöstelylaitteiden piirustukset ovat liitteenä n:o 11, Jokilammen niittyjen lammikko 1:n liitteenä n:o 12 sekä lammikko 2:n liitteenä n:o 13.

Poikasten keruualtaan piirustukset ovat liitteenä n:o 14.

13. Padotus ja juoksutus

Likimääräiset laskelmat purkaumasta ja purkautumisajasta ovat liitteenä n:o 17.

Laskelmien mukaan suurin purkauma Suksilammessa on $0.119\text{ m}^3/\text{s}$, jolloin lammen

tyhjennys kestää n. 3 vrk. Poisto-ojan mitoituksen perustana on käytetty $Q = 0.336 \text{ m}^3/\text{s}$. Lammesta ei tule muuta ylivalumaa kuin tyhjennysaikainen purkautuma.

Jokilammen niittyjen lammikko 1:ssä on suurin purkauma $0.58 \text{ m}^3/\text{s}$, jolloin lammikon tyhjennys kestään. 1/2 vrk. Poisto-ojan mitoituksen perustana käytetty $Q = 0.633 \text{ m}^3/\text{s}$ on myös riittävä kerran 20 vuodessa tapahtuvalle ylivirtaamalle $HQ_{20} = 0.51 \text{ m}^3/\text{s}$.

Jokilammen niittyjen lammikko 2:ssa on suurin purkauma $0.335 \text{ m}^3/\text{s}$, jolloin lammikon tyhjennys kestään 1 vrk. Poisto-ojan mitoituksen perustana käytetty $Q = 0.336 \text{ m}^3/\text{s}$ on myös riittävä kerran 20 vuodessa tapahtuvalle ylivirtaamalle $HQ_{20} = 0.096 \text{ m}^3/\text{s}$.

Säännöstely suoritetaan siten, että alkukesän aikana varastoidaan lampiin tarvittava vesimäärä niin, ettei vedenkorkeus ylitä säännöstelijästä riippumattomia lyhytaikaisia poikkeamia lukuun ottamatta korkeutta Suksilammessa $N_{43}+215.80 \text{ m}$, Jokilammen niittyjen lammikko 1:ssä $N_{43} + 201.50 \text{ m}$ sekä lammikko 2:ssa $N_{43}+206.00 \text{ m}$. Ohijuoksutus Jokilammen niittyjen lammikoissa suoritetaan säännöstelymunkkien kautta pitämällä settejä tarpeeksi auki. Huipputulvan jälkeen asetetaan setit säännöstelykorkeuteen.

Suksilammen padon harjakorkeus on $N_{43}+216.20 \text{ m}$, Jokilammen niittyjen lammikko 1:n $N_{43}+202.00 \text{ m}$ sekä lammikko 2:n $N_{43}+206.50 \text{ m}$.

Syksyllä, kasvukauden jälkeen lammet tyhjennetään, jolloin kalanpoikaset kerätään keruualtaista ja kuljetetaan kalanviljelylaitoksen altaisiin seuraaviksi kasvukausiksi. Talven lammet saavat olla tyhjänä.

14. Vedenkorkeuden tarkkailu

Vedenkorkeuden tarkkailemista varten rakennetaan säännöstelypadoille korkeusasteikot.

15. Vahingot ja haitat

Suksilammen laskuojan pln:o120/3 rakennetaan kierre- tai betoniputkirumpu $d = 0,6 \text{ m}$.

16. Lunastettavat rakennelmat ja laitteet

Lunastettavia rakennelmia tai laitteita ei ole säännöstelyn vaikutuspiirissä.

19. Oikeudelliset edellytykset

Suksilammen ja Jokilammen niittyjen lammikoiden säännöstely ei vaaranna yleistä terveydentilaa, ei aiheuta vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa, eikä huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja, vaan päinvastoin elvyttää niitä, joten vesilain 2 luvun 5 §:n mukaista estettä luvan myöntämiselle ei ole.

Lupa rakentamiseen voidaan myöntää vesilain 2 luvun 6 §:n mukaan, koska rakentaminen on tarpeen vesialueen järkipäistä hyväksikäyttöä varten ja koska hankkeen toteuttamisesta ei aiheudu yleistä eikä yksityistä etua koskevia vahingollisia tai haitallisia seurauksia.

Lapin läänin maatalouskeskuksen ja alueen omistajien kesken tehtyjen sopimusten (liite n:o 18) mukaisesti maa-alueen omistajat vuokraavat Suksilammen ja Jokilammen niityt Lapin vesipiirin vesitoimiston laatiman suunnitelman mukaiseen säännöstelyyn.

Poisto-ojista nostattavat maat läjitetään ojan läheisyyteen siten, etteivät ne estä veden valumista ojaan, eikä aiheuta luiskien sortumista. Kalanpoikasten pois saamiseksi kaivetaan lammikkoalueille pintakarttaan merkityt metsäojan kokoiset keräilyojat. Moreenia patojen tiivistyssydämiksi saadaan Rovaniemi-Kemijärvi maantien varrella olevista maanottopaikoista ajomatkan ollessa 8-10 km. Tien rakennusainetta, suodatinhiekkaa ja tukipengerainetta saadaan Sarriojärven tien sekä Jokilammen niittyjen lammikoiden säännöstelypadoille rakennettavan tien varresta, ajomatkan ollessa 0-1 km.

Maanotoista on sovittava erikseen maanomistajien kanssa. Rakennustyöt tehdään viiden vuoden kuluessa siitä, kun vesioikeus on myöntänyt luvan luonnonravintolammikoiden rakentamiseen.

Rovaniemellä, tammikuun 15 päivänä 1975

Alkuperäinen selostus on hakemuksen liitteenä 2.

2.3. NYKYTILANNE

Nykytilannetta kuvaavat parhaiten liitteenä 3 olevat valokuvat ennallistamiskohteista.

Säännöstelyyn käytetyt rakenteet ovat olleet käyttämättöminä jo kymmeniä vuosia. Säännöstelyrakenteiden puuosat ovat lahonneet ja huonokuntoisia.

Muuten pato- ja munkkirakenteet olivat välttävissä kunnossa. Tiivistetty patorakenne on säilynyt hyvässä kunnossa päällisin puolin tarkasteltuna, joten sitä voidaan käyttää perustana ylivirtauspatojen rakenteelle.

Patorakenteet, maasto ja vedenpinnat on kartoitettu maastossa vuonna 2020 siinä laajuudessa, että uudet ylivirtauspadot tai rakenteiden poistot voidaan suunnitella. Koordinaattijärjestelmä on etrs-gk27 ja korkeusjärjestelmä N₆₀.

Rakennushetkestä 1975 maanomistusolot poikkeavat siten, että hakija Kemijärven yhteismetsän osakaskunta omistaa nyt koko ennallistamisalueen.

Rakentamisen mahdollisia vaikutuksia varten on maanomistus selvitetty Kemijärvi – Rovaniemi maantielle saakka.

Luonnonravintolammikkoa ei oteta enää kalankasvatuskäyttöön.

Nykytilanteen johdosta rakenteet poistetaan tai niiden toiminta lopetetaan ja tilalle rakennetaan kiinteät ylivirtauspadot. Suksilampi palautetaan umpilammeksi ja Jokilampien niityt tehdään lintukosteikoiksi.

3. VANHAT VESIOIKEUDEN PÄÄTÖKSET

Hankkeesta ei ole löytynyt vesilain mukaista lupapäätöstä. Tiedustelu Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon on tehty.

Jos hankkeeseen sovelletaan rakentamishetkellä olevaa lainsäädäntöä, niin lupa rakenteiden poistamiseen ja säännöstelyn lopettamiseen tulee hakea.

31 § (Vesilaki 1961)

Vesistöön tehdyn rakennelman omistaja on velvollinen pitämään rakennelman kunnossa, niin ettei siitä aiheudu vaaraa taikka yleistä tahi yksityistä etua loukkaavia vahingollisia tai haitallisia seurauksia.

Ilman ympäristölupaviraston lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Lupaa poistamiseen ei saada myöntää, jos poistamisesta aiheutuisi tämän luvun 5 §:ssä mainittu vahingollinen seuraus, jota poistamisen yhteydessä suoritettavin toimenpitein ei voida torjua. (4.2.2000/88)

Jos rakennelman poistamisesta aiheutuu vaaraa yleiselle tai yksityiselle edulle, on päätökseen, jolla rakennelman poistaminen sallitaan, otettava määräykset siitä, mitä näiden etujen turvaamiseksi on otettava varteen. Poistamisesta johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetys on korvattava. Sillä, joka ei ole osallistunut yrityksen kustannuksiin, ei kuitenkaan ole oikeutta saada korvausta rakennelman poistamisesta johtuneesta edunmenetyksestä.

Tätä pykälää sovelletaan myös rakennelmiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla. (20.7.1992/646)

Nykyinen vesilain 2 luvun 9

Rakennelman kunnossapito ja poistaminen

Vesistöön tehdyn rakennelman omistajan on pidettävä rakennelma sellaisessa kunnossa, ettei siitä aiheudu vaaraa taikka yleistä tai yksityistä etua loukkaavia vahingollisia tai haitallisia seurauksia.

Ilman lupaviranomaisen lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että rakennelman poistaminen ei merkittävästi loukkaa yleistä tai yksityistä etua.

Rakennelman poistamista koskevaan päätökseen on liitettävä yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Poistamisesta johtuva edunmenetys on korvattava. Sillä, joka ei ole osallistunut hankkeen kustannuksiin, ei kuitenkaan ole oikeutta saada korvausta poistettavasta rakennelmasta johtuneen edun menettämisestä.

Vesilain valvoja Lapin ELY- keskus / Ympäristönsuojeluyksikkö on antanut lausunnon, jonka mukaan hanke vaatii vesilain mukaisen luvan Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta.

4. MAANOMISTAJIEN KUULEMINEN

Ennallistettava alue kokonaisuudessaan hakijan omistamaa aluetta.

Hakija on päätnyt hakemuksessa esitettyyn ratkaisuun alueen ennallistamisessa. Alapuolen vesistölle ei työstä aiheudu lyhyttä rakentamishetkeä suurempaa haittaa tai edunmenetystä. Tämän johdosta erillistä kyselyä ei ole ollut tarkoituksen mukaista järjestää, vaan maanomistajat voivat ilmaista mielipiteensä lupavaiheen aikana.

5. PERUSTIEDOT

5.1. HAKIJAN NIMI JA MUUT YHTEYSTIEDOT

Luvan hakijana toimiin alueen maa- ja vesialueiden omistaja Kemijärven yhteismetsän osakaskunta, joka on hyväksynyt hankkeen suunnitelmat kokouksessaan xx.xx.20xx. Liitteenä pöytäkirjan ote.

Hakijan yhteystiedot esitetty liitteessä 6.

Suunnitelman mukaiset ennallistamistoimenpiteet rakennuttaa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Rakentajana tulee toimimaan tarjouskilpailun perusteella valittu maanrakennusurakoitsija. Rakennuttajan yhteystiedot liitteessä 6.

Hankkeen lupahakemuksen ja rakennussuunnitelman on laatinut ...
Yhteystiedot liitteessä 6.

5.2. HANKKEEN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Hankkeen tarkoituksena on lopettaa Kemijärven kaupungin Ketolassa sijaitsevan Suksi- ja Jokilampien niittyjen luonnonravintolammikoiden käyttö sekä niiden veden pinnan säätely. Kalan kasvatus on lopetettu niissä jo vuosikymmen sitten. Suksilampi on tarkoitettu palauttaa ennen säännöstelyä vallinneeseen tilaansa umpilammeksi, mutta jokilampien niityt jätetään kosteikoiksi, koska alueella ei pienuutensa, käyttötarkoituksensa ja maaperän laadun suhteen ole enää muuta järkevää käyttöä.

Vesien suojelun kannalta kosteikot toimivat suodattimina ja padotusaltaina ennen vesien laskemista alapuoliseen vesistöön.

Säännöstely ja kalankasvatus luonnonravintolammikoissa on aloitettu 1975 ja hankkeen rakentajana on ollut Lapin vesipiirin vesitoimisto.

Hankkeelle ei ole tiettävästi haettu vesilakiin perustuvaa lupaa; aluehallintoviraston kirjaamosta saadun tiedon mukaan.

5.2.1. Toimenpiteet Suksilammella

Suksilampi ennallistetaan alkuperäiseen tilaansa umpilammeksi. Lampi sijaitsee Sarrioselän pohjavesialueella.

Suksilammen ennallistamistoimenpiteenä esitetään, että 1975 rakennettu lammesta lähtevä oja täytetään alkuosaltaan ja vedensäännöstelyrakenteet poistetaan käytöstä sekä kalankeruurakenteet puretaan ja jätteet käsitellään ympäristölainsäädännön mukaisesti. Alue siistitään ja maisemoidaan ympäristöön soveltuvasti.

Loppuosa ojasta jätetään nykyiseen tilaansa alueen kuivatusojaksi, koska oja on ollut käytössä jo 47 vuotta ja se on sammaloitunut ja metsittynyt ns. luonnontilaan.

Ojan täyttämisestä aiheutuisi pitkäaikaista eroosiota, joka voisi huonontaa alapuolisen vesistön laatua kiintoaineiden lisääntymisen johdosta. Myös täyttämisestä maastoon tuleva maisemahaitta on suurempi kuin täyttämisestä saatava hyöty.

Nykyinen oja toimii hyvin alueen kuivatusrakenteena, eikä siitä aiheudu haittaa alapuoliselle vesistölle. Kuivatusojan hyötynä on myös metsän kasvun paraneminen, mikä on alueen pääasiallinen käyttötarkoituksin.

5.2.2. Toimenpiteet Jokilampien niityillä

Ennen luonnonravintolammikoksi rakentamista alueella oli osittain hyödynnettyjä niittyjä, joiden halki kulki luonnonoja. Alueet olivat soistuneita eloperäisen maaperän alueita. Alueella on paljon pieniä soiden ympäröimiä lampia.

Pohdittaessa Jokilampien niittyjen ennallistamista olivat vaihtoehtoina joko palauttaminen kokonaan entiseen tilaansa tai jättämällä alue nykyiseen tilaansa tekemällä vesialueista ns. lintukosteikkoja pääosin linnuille, mutta myös muulle vesieliöstölle.

Kosteikkojen soveltuvuus alueelle on maisemallisesti ja ekologisesti parempi ratkaisu, koska alueesta saadaan monimuotoisempi, kuin palauttamalla alkuperäiseen tilaan, suoksi. Lähes 50 vuotta vesistönä olevan alueen palauttaminen alkuperäiseen tilaansa suoksi tai niityksi, voisi kestää vuosikymmeniä ja aiheuttaa haitallisia päästöjä alapuoliseen vesistöön ja ilmakehään.

Nykyiset lammet 2 kpl varustetaan kiinteillä ylivirtauspadoilla, jossa hyödynnetään aikaisemmin rakennettuja moreenipatoja. Vedenpinta säädetään ns. kiinteäksi luonnonmukaisesti vaihtuvaksi, sadannan ja valunnan mukaan.

Tarpeettomat rakenteet puretaan ja nykyiset säännöstelyputket täytetään betonilla, jotta aikaisemmin rakennettuja tiiviitä moreenipatorakenteita ei tarvitse rikkoa.

Kalankerrurakenteet puretaan ja jätteet käsitellään ympäristölainsäädännön mukaisesti. Alue siistitään ja maisemoidaan ympäristöön soveltuvasti.

Alueelle rakennettua tiestöä voidaan hyödyntää niin metsätaloudessa, kuin muussakin luonnossa liikkumiseen.

Työ suoritetaan siten, että lampien vedenpinnat lasketaan tilapäisesti niin alas, että työt voidaan suorittaa täysin kuivatyönä, jotta samenumista ei alapuoliseen vesistöön juuri kulkeudu.

Lampien tyhjentäminen suoritetaan niin, ettei alapuoliseen vesistöön aiheudu sanottavaa virtaaman kasvua ja vedenpinnan nousua. Nykyisillä pinnansäätölaitteilla tämä voidaan suorittaa hallitusti.

5.3. YLEISKUVAUS VESISTÖSTÄ

Suksilammen ja Jokilammen niittyjen lammikoiden valuma-alueet on rajattu liite kartalle 1337/20 n:o 2 olevalle peruskartalle 1:20 000.

Suksilammen valuma-alue on n. 0,95 km² ja järvisyys n. 6%.

Keskiylivirtaama MHQ on 0,16 m³/s. Kerran kahdessakymmenessä vuodessa sattuva ylivaluma Hq = 240 l/s x km², ja sitä vastaava ylivirtaama HQ₂₀ = 0,24 m³/s.

Suksilammesta ei kuitenkaan enää lähtisi oja.

Jokilampien niittyjen lammikoiden yhteinen valuma-alue on n. 2,35 km² ja järvisyys n. 4%. keskiylivaluma on n. 0,5 m³/s ja Hq₂₀ on 308 l/skm² ja HQ_{1/20} on 0,9 m³/s.

Lammikot laskevat Jokilampeen, josta Ruopsanjokeen ja edelleen Ruopsan kylän kohdalla Kemijärven Ruopsanlahteen.

Ruopsanjoen valuma-alue Jokilammen kohdalla on n. 32,2 km², ja rakennusalueen yhteinen valuma-alue 3,3 km². Rakennusalueen osuus Jokilampeen tulevasta valumasta on n. 10 %. Kun Suksilampi suljetaan osuudeksi jää n. 7,5 %.

5.4. RAKENNUSTOIMENPITEET

Rakennustoimenpiteitä ovat:

- Säännöstelymunkin pystyputken purkaminen
- Munkin vaakaputken täyttäminen betonilla
- Kalankerruulaitteiden purkaminen
- Ylivirtauspadon rakentaminen
- Muut siistimis- ja maisemointityöt
- Suksilammen sulkeminen entiselleen

Rakennuskohteen 1, Suksilampi toimenpiteet on esitetty piirustuksessa 1337/20 nro 3 ja 4 sekä Jokilampien niittyjen nro 5, 6, 7 ja 8.

5.4.1. Nykyisten rakenteiden purkaminen

Ennen rakennustöihin ryhtymistä Jokilampien niittylammet tyhjennetään tarpeelliseen tasoon asti vaiheittain, niin ettei virtaama alapuolisessa uomassa sanottavasti nouse. Suksilammessa tyhjennystä ei tehdä.

Säännöstelymunkkien pystyputket puretaan tarvittavaan tasoon saakka ja vaakaputki täytetään betonilla.

Patorakenne puretaan suunnitelmapiiirustuksien mukaiseen tasoon asti. Kaivumaat käytetään purku-uoman suuntaisten luiskien loiventamiseen ja muotoiluun sekä muuhun maisemointi ja maaston muotoilutöihin.

Maan leikkauksen jälkeen rakenne tiivistetään huolellisesti ja pinta tasataan huomioiden suunnitellut pintarakenteet.

Samalla puretaan alapuolella olevat kalankuruurakennelmat.

5.4.2. Ylivirtauspadon rakentaminen

Ennen padon rakentamista alueelta poistetaan tarvittavilta osin puusto ja pensaikko. Työalue rakennuskohteessa 2 on 1147 m² ja -kohteessa 3 työalue on 750 m².

Ylivirtauspato muotoillaan nykyisistä patomateriaaleista. Kaivetut maa-ainekset käytetään luiskien loiventamiseen padon ylä- ja alapuolella sekä muuhun maisemointityöhön.

Muotoiltu ja tiivistetty pato verhoillaan suodatinkankaalla N4 A2=460 m² A3=470 m² sekä vähintään 30 cm paksulla kiviverhouksella. Kivikoko 10 cm - 50 cm.

Padon harja rakennetaan tasoon

rakennuskohde 2, NW=+205,10

rakennuskohde 3, NW=+201,40

jolla pidetään lammen vesipinta vähintään em. korkeudessa.

Laskennallinen mahdollinen ylin vedenpinnan korkeus on

rakennuskohde 2, HW=+205,40.

rakennuskohde 3, HW=+201,60

Padot rakennetaan suunnitelmakartan 1337/20 n:o 5 ja 7 mukaiseen paikkaan ja pituus- ja poikkileikkauksen 1337/20 n:o 6 ja 8 mukaisesti.

Aikaisemmin rakennettu padon moreenisydän jätetään uuden uoman alapuolisilta osin koskemattomaksi.

Uoman pohjan leveys on vähintään 5 m ja luiskat 1:6. Luiskien kivetty pituus on 5,4 m.

Ylivirtauspadon alapuolella luiskat loivennetaan ensin 1:3 kaltevuuteen ja edelleen purku-uoman nykyiseen kaltevuuteen.

Patopenkereen pohja n. 4 metrin leveydeltä tehdään siten, että sitä voidaan liikennöidä esim. metsätraktorilla tai puunkuljetus traktorilla tai muulla maastoajoneuvolla. Talvisin uoma voidaan ylittää moottorikelkalla. Kulkuosan kohdalle tehdään sepelikiilaus A=n.60 m² sepelistä 20-70mm. Uoman pohjan kivikerros tasataan kaivinkoneella tiivistäen.

5.4.3. Maisemointi

Rakentaminen pyritään tekemään sovittamalla suunnitellut rakenteet mahdollisimman luonnon mukaisesti. Ylivirtauspatoon sijoitetaan muutamia suuria kiviä puron elävöittämiseksi. Työssä kaivetut pintamaat sijoitetaan kaivannon pintaan ja pinta tasataan koneellisesti.

Koko työalueen laajuus on 1147 + 750 m². Muu työalue muotoillaan suunnitelman mukaisesti ja nurmetetaan 3 kg/a heinänsiemenseoksella eroosion vähentämiseksi.

Ylijäämämassat muotoillaan ja tasataan ympäristöön soveltuen ja pinta nurmetetaan.

Purku-uomaa ei muuton muuteta tässä suunnitelmassa. Uoma on mitoitettu lampien tyhjennystä varten, joten normaalivirtaamassa uoman koko ja rakenteellinen kestävyys on riittävä. Uoma on ollut käytössä 47 vuotta, vuodesta 1975 asti.

5.5. RAKENNUSKOHTEN PIIRUSTUKSET

Suunnitelmassa on käytetty ETRS-GK27 koordinaattijärjestelmää ja N60 – korkeusjärjestelmää.

5.5.1. PIIRUSTUKSET

Suunnitelmassa on esitetty seuraavat piirustukset:

1337/20 n:o 1	Vanha kartta , tilanne 1953, 1:5000
1337/20 n:o 2	Yleiskartta 1:5000, kartta valuma-alueesta 1:20000
1337/20 n:o 3	Suunnitelmakartta, rakennuskohde 1, 1:500
1337/20 n:o 4	Työt settipadolla 1:20. Rakennuskohde 1
1337/20 n:o 5	Suunnitelmakartta, rakennuskohde 2, 1:500
1337/20 n:o 6	Rakennuskohde 2, pituus- ja poikkileikkaukset 1:100.
1337/20 n:o 7	Suunnitelmakartta, rakennuskohde 3, 1:500
1337/20 n:o 8	Rakennuskohde 3, pituus- ja poikkileikkaukset 1:100.
1337/20 n:o 9	Rekisterikartta , Luonnonravintolammikoiden paikat Kemijärven yhteismetsän palsta 1:10000

5.5.2. VANHAT PIIRUSTUKSET JA ASIAKIRJAT

Esitetty liitteessä 2:

LIITE 2:	liite n:o
Rakentamissuunnitelmaselostus	0
Yleiskartta 1:100000	1
Valuma-alueen kartta 1:20000	2
Pintakartta ja syvyyskäyrät 1:2000	3
Pituus- ja poikkileikkaukset 1 :4000/1:100	4
Suksilammen tilavuuskäyrä	5
Suksilammen pinta-alakäyrä	6
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n tilavuuskäyrä	7
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n pinta-alakäyrä	8
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n tilavuuskäyrä	9
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n pinta-alakäyrä	10
Suksilammen pato ja munkki	11
Jokilammen niittyjen lammikko 1 :n pato ja munkki	12
Jokilammen niittyjen lammikko 2:n pato ja munkki	13
Poikasten keruuallas	14
Kustannusarvio	15
Kustannuslaskenta	16
Tyhjennyslaskelmat	17
Sopimukset	18

5.6. TYÖN SUORITTAMINEN JA AIKATAULU

5.6.1. TYÖN SUORITUS

Rakentaminen suoritetaan liitteenä olevien piirustuksien mukaisesti. Rakentamisesta laaditaan tätä työtä koskeva rakennustyöselostus. Yleisenä työselostuksena käytetään soveltuvien osin tarvittaessa Kunnallisteknisten töiden yleinen työselostus 02 (KT02) ja määrämittauserusteet (KM02) ohjekirjoja.

5.6.2. AIKATAULU

Työ suoritetaan heti kun hankkeelle on saatu lupa, mielellään vuoden 2023 aikana.

5.7. TIEDOT KIINTEISTÖISTÄ

Kiinteistöjen sijainti on esitetty suunnitelmakartalla 1337/20 n:o 9. Tarkemmat tiedot ja kartat on esitetty liitteessä nro 4. Liitteessä on esitetty hankkeen oletetulla vaikutusalueella olevat kiinteistöt.

Perusteena vaikutusalueen rajaamiselle on rakennushankkeen pieni koko, mahdollisuus tehdä koko työ ns. kuivatyönä ja valuma-alueen pieni koko suhteessa alapuolisen valuma-alueen kokoon. Rakennushankkeesta ei arvioida aiheutuvat sanottavaa haittaa alapuolisen vesistön kiinteistöille. Kun hanke on valmis sen vaikutukset eivät aiheuta virtaaman kasvua, vedenpinnan nousua tai vedenlaadun heikkenemistä. Lammikot edesauttavat kiintoainesten saostumista ja osaltaan vähentävät niiden kulkeutumista luonnosta alapuoliseen vesistöön, mutta vaikutus on vähäinen koska valuma-alueet ovat pienet.

6. TIEDOT VEDENKORKEUKSISTA JA VIRTAAAMISTA

Suunnitelmassa on käytetty seuraavia lähtötietoja, jotka perustuvat maastomittaustietoihin sekä yleisiin käsikirjoihin (RIL 92, Liikennevirasto, Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu 2013, SYKE, Silta- ja rumpalausuntojen valmistelu ja mm. Kaiteran nomogrammiin .

Varsinainen mitoitus on suoritettu ATK-ohjelmalla.

Suksilampi

Valuma-alueen pinta-ala A=	0,95 km ²
Lumen vesiaron vuosimaksimi	190 mm
Keskiylivaluma MHq	193 l/s km ²
Toistumisaika 20 vuotta	308 l/s km ²
Järvisyys	6 %
Peltoa valuma-alueesta	0 %
Metsäojien osuus valuma-alueesta	0 %
Vuoden keskivirtaama MQ	0,01 m ³ /s
Mitoitusvirtaama 20 v	0,38 m ³ /s

Lumen vesiaron vuosimaksimiksi on otettu käsikirjojen mukaisesti 190 mm.

Esim. metsäteiden rumpu- ja siltarakenteet on yleensä mitoitettu kerran 20 vuodessa toteutuvalle lumen sulamisesta johtuvalle tulvalle, joka on tässä tapauksessa n. 308 l/s.km², josta aiheutuu 0,38 m³/s mitoitusvirtaama.

Nykyinen ylivirtauspadon alapuolinen uoma on ollut paikallaan vuodesta 1975 lähtien. Suksilammesta ei enää johdeta vettä Jokilampeen menevään ojaan.

Jokilampien niityt, alapuolen pato

Valuma-alueen pinta-ala A=	2,35 km ²
Lumen vesiaron vuosimaksimi	190 mm
Keskiylivaluma MHq	193 l/s km ²
Toistumisaika 20 vuotta	308 l/s km ²
Järvisyys	4 %
Peltoa valuma-alueesta	0 %
Metsäojien osuus valuma-alueesta	0 %
Vuoden keskivirtaama MQ	0,03 m ³ /s
Mitoitusvirtaama 20 v	0,94 m ³ /s

Virtausnopeus ylivirtausuomassa on $HQ_{20} = 0,75$ m/s.

Lumen vesiaron vuosimaksimiksi on otettu käsikirjojen mukaisesti 190 mm.

Esim. metsäteiden rumpu- ja siltarakenteet on yleensä mitoitettu kerran 20 vuodessa toteutuvalle lumen sulamisesta johtuvalle tulvalle, joka on tässä tapauksessa n. 308 l/s.km², josta aiheutuu 0,94 m³/s mitoitusvirtaama.

Nykyinen ylivirtauspadon alapuolinen uoma on ollut paikallaan vuodesta 1975 lähtien, joten sen vuonna 1975 tehty mitoitus arvioidaan riittäväksi.

Yläpuolen padon vesimäärät ovat pienemmät, mutta pato rakennuskohteessa 2 on mitoitettu koko valuma-alueen 2,35 km² mukaan.

Vanhassa vuoden 1975 suunnitelmaselostuksessa virtaamat on laskettu kohdan 2.2 / 5 mukaisesti. Laskelmissa nykyiseen verrattuna on pieniä eroja, jotka johtuvat laskentatavan muutoksista mm. varautumisessa ilmaston lämpenemisen vaikutuksiin.

Seuraavassa lammikoiden pinta-alat ja tilavuudet:

Tieto perustuu Lapin vesipiirin vesitoimiston vuonna 1975 tehtyihin mittauksiin ja suunnitelmätietoihin suhteutettuna nykyisiin karttamateriaaleihin pinta-alojen osalta.

Pinta-alat ja tilavuudet:

	SUKSILAMPI	JOKILAMPIEN NIITYT NIITYT/KOHDE 2	NIITYT/KOHDE 3
Pinta-ala (m ²)	15 000	21 000	20 000
Tilavuus (m ³)	21 000	13 000	15 500

Tässä tulee huomioida, että Suksilampi on umpilampi, joka voi tyhjentyä lähes täysin kesän aikana.

7. SELVITYS VAIKUTUKSESTA VEDENKORKEUTEEN

Suksilammen vedenpinta pyritään nostamaan topografikartan vuodelta 1972 esittämälle keskivedenkorkeudelle +215,84 N₆₀.

Vedenpinta vaihtelee kuitenkin sadannan ja valuman mukaisesti ja lampi todennäköisesti kuivuu talvella, kuten se on kuivunut ennen säännöstelyä.

Ylivirtauspadolla lintukosteikkojen lampien vedenpinnat säädetään seuraaviin tasoihin:

- rakennuskohde 2, NW=+205,10,
- rakennuskohde 3, NW=+201,40,
jolla pidetään lammen vesipinta vähintään em.
korkeudessa.

Laskennallinen mahdollinen ylin vedenpinnan korkeus on

- rakennuskohde 2, HW=+205,40
- rakennuskohde 3, HW=+201,60

Lammen veden pintaa ei enää säännöstellä vaan vedenpinnan vaihtelu tapahtuu luonnonmukaisesti.

Mitoitusvirtaamalla $HQ_{20} = 0,94 \text{ m}^3/\text{s}$ syntyy arviolta n. 10 - 30 cm padotus lumien sulamisen aikana (tulvan aikana).

Padotuksesta ei aiheudu haittaa, koska padotus on lyhytaikaista lumien sulamisen yhteydessä, jolloin muutoinkin vesipitoisuus maassa lampien ympärillä on normaalia korkeampi.

Vesisyvyys ylivirtaus uomassa on n. 10 - 30 cm. Uoman leveys on 5 m.

Uoman virtausnopeus maksimissaan 0,75 m/s

8. VAIKUTUKSET POHJAVETEEN

Suksilampi sijaitsee Sarrioselän pohjavesialueella 12 320 113.

Hydrogeologinen kuvaus: (hertta-järjestelmä)

Sarrioselän pohjavesialue sijoittuu luode-kaakkosuuntaiseen harjumuodostumaan, joka on kerrostunut sulamisvesiuomaan. Muodostumassa on myös sandur-deltamaisia piirteitä. Pohjavesialueella tehtyjen maatulvakuutausten ja maastotarkastelujen perusteella muodostuman aines on hiekkavaltaista. Pohjavesialueella on puolustusvoimien vedenottamo sekä on tutkittu vedenottamonpaikka, jonka antoisuus on noin 800 m³/d. Lisäksi pohjavesialueella sijaitsevat lähteet ovat kesällä 2018 tehtyjen inventointien perusteella E-luokan tarkoittamia pohjavedestä suoraan riippuvaisia, luonnontilaisia, merkittäviä ja muun lainsäädännön nojalla suojeltuja maaekosysteemejä.

Kokonaispinta-ala	1,98 km ²
--------------------------	----------------------

Muodostumisalueen pinta-ala	1,27 km ²
------------------------------------	----------------------

Arvio muodostuvan pohjaveden määrästä	1000 m ³ /d
--	------------------------

Suksilampi on rajattu varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolelle.

Suksilammen etäisyys vedenottamolle on n. 2,5 km

Sarriojärven vedenpinta on tasolla n. 225,50 ja Suksilammen 215,80, joten pohjaveden virtaussuunta on Saariojoen suuntainen lounaasta kaakkoon päin.

Suksilammen sijainti on siis lähellä pohjavesialueen kaakoista päätä, jossa pohjavedet purkautuvat hiekka- ja sorakerroksista Hetejängälle sekä Sirkkajängälle, josta Sarriojokeen.

Lampi on ollut aina osa pohjavesialuetta. Umpilampena ollessaan lammen vesi on imeytynyt sorakerrosten läpi pohjavesiin ja Sarriojokeen.

Suksilammen toimiessa kalankasvatustarkoituksessa imeytyvän pohjaveden määrä on ollut pienempi, koska lampi on ennen talvea tyhjennetty ja kalanpoikaset otettu jatkokasvatukseen muualle.

Nyt kun lampi palautetaan entiseen tilaansa umpilammeksi palautuu pohjavesialueen tilanne entiselleen ennen vuotta 1975 vallinneeseen tilaan.

Pohjaveden määrä todennäköisesti palautuu entiseen ennen 1975 vallinneeseen tasoonsa.

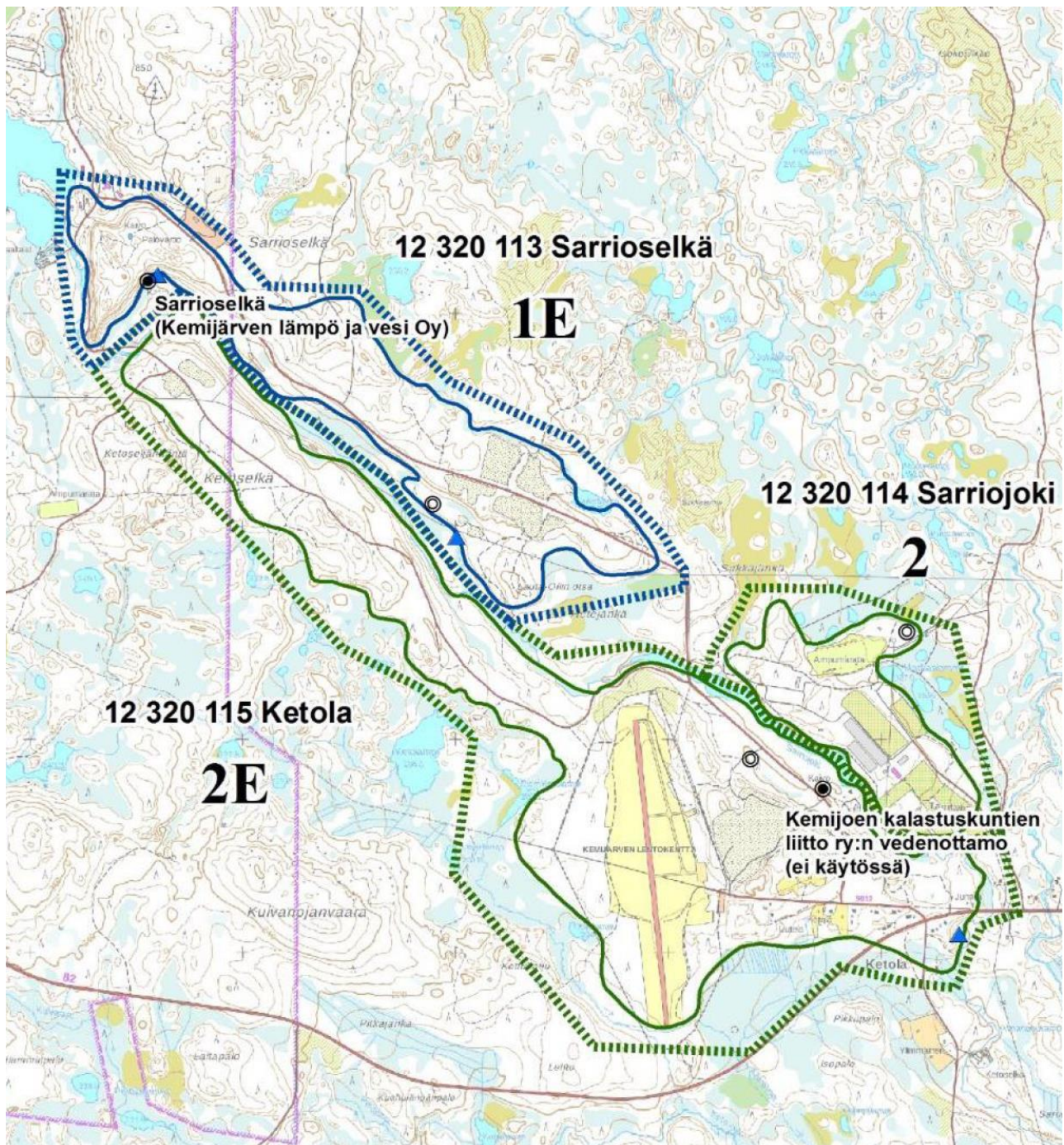
Pohjaveden laatuun ei todennäköisesti tapahdu muutoksia, koska lammesta on suotautunut vettä pohjavesiin myös toiminnan aikana vuosina 1975 – 2022 ja tätä ennen vuosisatoja.

Riski pohjaveden laatumuutoksiin poistuu kun lampi palautetaan luontaiseen tilaansa. Pohjavesialueella on harjoitettu myös soranottoa.

Liitteenä 5 ote pohjavesialueiden luokitteluun liittyvästä selvityksestä 2015-2019 , jonka on laatinut Lapin ELY-keskus.(LAPELY4210/2015)

Pohjavesialueet ja vedenottamot.

Kartalla esitetty Sarrioselän vedenottamo kuuluu puolustusvoimille, ei Kemijärven Lämpö ja Vesi Oy:lle.

9. VAIKUTUKSET RANTA-ALUEISIIN

Lammikoiden syvyysuhteissa ei tapahdu sanottavaa muutosta. Hakija omistaa kaikki ranta-alueet. Säilyttämällä nykyiset lammikot muutettuna kiinteiksi lintukosteikoiksi, ei arvioida olevan haittaa vettymisen ja metsän kasvun suhteen.

Olosuhteet tulevat olemaan samanlaiset kuin säännöstelynkin aikana, poikkeuksella ettei lammikoita enää tyhjennetä. Lammikoita ei ole tyhjennetty vuosikymmeniin muutenkaan.

10. SELVITYS LIIKENTEESTÄ, UITOSTA JA VIRKISTYSKÄYTÖSTÄ

Vesistössä ei harjoiteta vesiliikennettä eikä uittoa.

Vesistössä harjoitetaan jonkin verran vesilintujen metsästystä, koska alue on ollut otollinen vesilintujen pesimäpaikkana.

Vesistön koon ja nykyisten settipatojen johdosta kalastolla ei ole merkitystä, koska kala ei periaatteessa ole päässyt nousemaan lammikoihin.

Uudessa ylivirtauspadon suunnitelmassa on huomioitu kalan nousumahdollisuus rakentamalla uomaan nousua helpottavia vesipoteroita.

11. SELVITYS KAAVOITUKSESTA

Alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa.

Kaava on Itä-Lapin maakuntakaava. Liitteenä n:o 8 kaavakartta.

Lähialueen kaavamerkinnot:

EP Puolustusvoimien alue

Merkinnällä osoitetaan sellaisia puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat tai sellaiseksi suunnitellut varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen on rajoitettua.

LL Lentoliikenteen alue

Merkinnällä osoitetaan alueita lentotoimintaa varten.

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten poronhoitoon, luontaiselinkeinoihin, asumiseen ja jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun.

MU Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta

Merkinnällä osoitetaan alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joille on tarkoitus sijoittaa ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkuja tai ulkoilureittejä levähdys- ja mui-
ne tukialueineen.

Varsinainen rakennusalue on merkinnällä M, maa- ja metsätalousvaltainen alue.
Muut merkinnät on esitetty kaavakartalla.

Kaavaselostuksen tekstiosa M-alueelta:

Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet Merkinnällä M osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten poronhoitoon, luontaiselinkeinoihin, asumiseen ja jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun. Itä-Lapin maakuntakaavan alueesta pääosa on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Lisäksi kaavassa osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Peltoja ei ole aluevarauksina, mutta niille on annettu yleinen maakuntakaavamääräys. Mahdolliset uudet turpeen ottamisalueet sijoittuvat myös pääasiassa M-alueelle. Kaavassa on annettu myös muita yleisiä määräyksiä, joilla ohjataan erityisesti maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden maankäyttöä. Maa- ja metsätalousvaltaisille alueille on osoitettu myös päällekkäismerkintöinä kehittämisvyöhykkeitä sekä luonnon ja kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeitä osa-alueita. Metsätaloutta ohjaa metsälaki (1093/1996), jonka mukaan alueellisten metsäkeskusten tehtävänä on laatia toiminta-alueelleen metsätalouden tavoiteohjelma (Lapin metsäohjelma 2001-2005). Metsälain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään metsälaissa mainittujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen ja muiden arvokkaiden luontokohteiden säilyttämisellä. Itä-Lapissa suojelualueet muodostavat vankan pohjan metsien monimuotoisuuden turvaamiselle. Metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsämaaksi luettavilla alueilla. Myös valtion metsät kuuluvat metsälain piiriin. Metsänhoitosuosituksen uudistaminen tuli ajankohtaiseksi metsälainsäädännön muutosten ja metsäsertifiointin johdosta. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio laati vuonna 2000 koko maan kattavat hyvän metsänhoidon suositukset. Näiden pohjalta laadittiin Pohjois-Suomen metsänhoitosuositukset 2001, joita tulee pitää metsätaloussuunnittelun lähtökohtana ja ohjeena myös Itä-Lapissa. Pohjois-Suomen metsänhoitosuositukset ohjaavat hyvään ja kannattavaan metsänhoitoon Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa

ja Lapissa. Metsänhoidon tavoitteena on metsien tuotanto- ja uudistumiskyvyn sekä metsäluonnon monimuotoisuuden säilyttäminen siten, että Pohjois-Suomen metsät tarjoavat tulevaisuudessakin merkittäviä tuloja sekä työ- ja virkistätymismahdollisuuksia. Metsätaloutta harjoitetaan siten, että myös muiden maankäyttömuotojen toimintaedellytykset turvataan. Metsänhoidosta alkavalla ja metsäteollisuustuotteiden vientiin päättyvällä tuotantoketjulla on Itä-Lapissa keskeinen aluetaloudellinen asema. Lapin oma metsäteollisuus kykenee jalostamaan kaiken alueella tuotetun puun ja luo näin edellytykset metsien täysimääräiselle metsätaloudelliselle hyödyntämiselle. Metsien taloudellinen merkitys ei rajoitu pelkästään puunjalostukseen, vaan metsät ovat tärkeitä poronhoidolle, metsästykselle, luonnontuotteiden keräilylle, retkeilylle ja matkailulle. Itä-Lapissa poroelinkeino on erittäin merkittävä maankäyttäjä ja erikoisesti maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sekä suojelu- ja erämaa-alueilla. Poroelinkeinoon harjoittamista ohjaa poronhoitolaki. Itä-Lapin maakuntakaavassa porotalouden toimintaedellytyksiä turvataan ensisijaisesti kaavamääräyksillä ja suosituksilla, jotka tulee ottaa huomioon alueidenkäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa. Porotalouden toimintaedellytysten turvaaminen on yksi keskeisimmistä kysymyksistä, kun metsien monikäyttöä eri tasoilla suunnitellaan. Poronhoitolain mukaan Itä-Lappi kuuluu sekä erityiseen että muuhun poronhoitoalueeseen. Porotaloudella on elinkeinollista merkitystä poronhoidon lisäksi jalostamisessa, kaupassa ja matkailussa. Porotalouden toimintaedellytysten turvaaminen käytännössä tulisi perustua luottamukselliseen ja vuorovaikutteiseen sopimiseen Paliskuntain yhdistyksen, paliskuntien ja metsähallituksen kesken valtion maiden osalta. Yksityismaiden osalta tulisi pyrkiä soveltuvien osin vastaavaan vuorovaikutteiseen menettelyyn esimerkiksi metsätaloussuunnittelun yhteydessä. Itä-Lapin alueelta on valmistunut vuonna 2002 POROGIS&DATA –porotalousselvitys, jota tulisi hyödyntää edellä mainittujen neuvottelujen lisäksi myös kuntien laatimissa yleis- ja asemakaavoissa. Metsätalousalueiden monikäytön turvaamisen lähtökohtana ja ohjeena pidetään Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksia 2001 (ISBN 951-98731-1-2).

12. VAIKUTUS VESISTÖN TILAAN

Hankkeella ei ole haitallista vaikutusta veden laatuun tai vesistön tilaan. Valmistuttuaan hanke parantaa vesistön tilaa mm. kiintoaineksen ja ravinteiden vähenemisellä alapuolisessa vesistöissä, verrattuna siihen, että Jokilampien niityt palautettaisiin aikaisempaa luonnontilaan suoniityksi. Vaikutukset ovat kuitenkin vähäisiä, koska alue on vesistöön nähden pieni noin 7 % Jokilammen yläpuolisen vesistön valuma-alueesta. Vaikka työ tehdään ns. kuivatyönä voi pieniä määriä kiintoaineita kulkeutua virran mukana alapuoliseen vesistöön.

Kiintoaineet laskeutuvat kuitenkin nopeasti vesistön pohjaan ja vesistön tila palautuu normaaliin.

Taulukko T6.1 Erikokoisten maahiukkasten laskeutumisnopeus ja laskeutumisaika.

Lajite	Halkaisija mm	Hiukkasen laskeutumisnopeus mm s ⁻¹	Laskeutumisaika 1 m kohden
Hiekka	0,6	85	11 s
(2–0,2 mm)	0,2	25	40 s
Hieta	0,06	3,0	5 min
(0,2–0,02)	0,02	0,28	60 min
Hiesu	0,006	0,065	4 h
(0,02–0,002)	0,002	0,0062	45 h
Savi	0,0015	0,0035	3 vrk
(<0,002)	0,0001	0,000015	750 vrk

Maalajit ovat rakennuspaikalla pääsoin karkeusluokaltaan hiekkaa (2 – 0,02), joten aineksen laskeutumisnopeus on 11 – 40 sekuntia 1 metriä kohden.

13. VAIKUTUKSET KALASTUKSEEN

Säännöstelymunkin purkaminen ja ylivirtauspadon rakentaminen mahdollistavat kalojen vapaan liikkumisen vesistössä.

Pieni valuma-alue ja vähäinen keskivirtaama vähentävät kalojen kulkua uomassa.

Rakentamisella ei ole laajemmin vaikutusta kalastukseen tai kalastoon, eikä nykytilannetta huonontavaa vaikutusta. Kalaston liikkumisen kannalta vesistön merkitys on vähäinen, koska vesistö on ollut suljettuna 47 vuotta. Uoman korkeusero purkupaikasta Jokilampeen on n. 5,4 metriä ja matkaa n. 400 m, joten periaatteessa kalojen kulku lammikoihin on mahdollista. Rakennussuunnitelmassa on huomioitu kalojen nousumahdollisuus tekemällä uomaan levähdyspoteroita.

14. SUOJELUALUEET

Alueella ei tiettävästi ole vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettuja vesiluontotyyppisiä tai suojelualueita, eikä muita luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla suojeltuja kohteita. Toimenpiteellä ei hakijan käsityksen mukaan ole haitallista vaikutusta Ruopsanjoen vesiluontoon. Toimenpiteet vakiinnuttavat olosuhteet aikaisemmin vallinneeseen tilanteeseen, osin nykyisen tilan jatkumiseen.

15. MUINAISJÄÄNNÖKSET JA PERINNEMAISEMAT SEKÄ RAKENNUKSET

Alueella ei tiettävästi ole muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja kohteita tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla suojeltuja kohteita.

16. VAIKUTUSALUEEN KARTTA

Hankkeen vaikutusalueen kartta on esitetty piirustuksissa 1337/20 n:o 9. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haittaa tai vahinkoa. Kaikki toimenpiteet rakentamisen osalta tehdään hakijan omistamille alueille. Koska vesistö palautetaan säännöstelyä edeltäneeseen tilaan tai pidetään nykytilanteessa, käyttö- ja lunastusoikeutta ei tarvita.

Vaikutusalue on alapuolinen vesistö ja sen ranta-kiinteistöt.

Varsinainen työalue on hakijan omistuksessa. Kaikki vesistöön kohdistuvat työt voidaan toteuttaa ns. kuivatyönä, jolloin alapuoliseen vesistöön ei kohdistu sanottavaa samenumia tai muitakaan vaikutuksia.

Suksilammesta ei enää johdeta vesiä Jokilampeen päin, joten alapuoliseen vesistöön ei kohdistu minkäänlaisia vaikutuksia.

Jokilampien niittylammikot tyhjenetään tarvittavaan tasoon saakka työsuorituksen ajaksi, jotta työ voidaan suorittaa kuivatyönä. Lammikoiden tyhjennys voidaan suorittaa hallitusti nykyisten settipatojen kautta, jotta sanottavaa virtaaman kasvua ei alapuolisessa vesistössä tapahdu.

Kalojen kannalta lammikoilla ei ole merkitystä, koska kalat eivät voi nousta settipatojen läpi. Lampia ei tyhjenetä kokonaan, joten linnustolle ja muulle vesieliöstölle vaikutukset ovat myös vähäiset.

17. PATOTURVALLISUUS

Padot eivät kuulu luokiteltuun patoturvallisuusohjelmaan.

18. HAKIJAN ARVIO HANKKEEN HAITOISTA JA HYÖDYISTÄ

Suunniteltujen ennallistamistoimenpiteiden ei arvioida aiheuttavan korvattavaa haittaa hakijan rantatilan käytölle, metsän kasvulle tai alueen virkistyskäytölle. Haittaa ei arvioida aiheutuvan myöskään pohjavedelle sen määrän tai laadun suhteen.

Säännöstelyn lopettaminen parantaa ja vakiinnuttaa Suksilammen luontaiseen aikaisemmin vallinneeseen tilaansa. Jokilampien niityt ovat olleet vesistönä jo lähes 50 vuotta. Lammikoiden jättämisestä vesistöiksi ei arvioida aiheutuvan haittaa.

Vakaat olosuhteet edistävät lammikoiden ekosysteemin kehittymistä.

Huonokuntoisten rakenteiden poisto parantaa turvallisuutta.

Vakaa vesipinta edistää vesilintujen pesintää alueella ja parantaa niiden elinolosuhteita. Lammikot monipuolistavat myös muun vesieliöstön elinolosuhteita alueella.

Vedensäätelylaitteiden poisto ja ylivirtauspatojen rakentaminen mahdollistavat kalojen kulun vesistössä, josta voi olla vähäistä hyötyä alapuolisen vesistön kalakantaan.

Rakentaminen pyritään suorittamaan siten, että ei aiheuteta haitta alapuoliselle vesistölle. Hankkeesta ei aiheudu sanottavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Hankkeen toteuttaminen perustuu lain mukaiseen veloitteeseen, joten kustannuksien arviointi tässä yhteydessä tarpeetonta.

Suunnittelu on pyritty toteuttamaan siten, että ennallistamiskustannukset olisivat kohtuulliset hankkeen hyötyyn nähden.

19. ARVIO EDUNMENETYSTEN KORVAAMISESTA

Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan korvattavaa edunmenetystä.

20. TARKKAILU

Vaikka rakennustyö tehdään ns. kuivatyönä lammikoiden ollessa lähes tyhjiä voi rakentaminen aiheuttaa lyhytaikaista veden samenemista rakentamishetkellä, mutta sen vaikutukset jäävät lyhytaikaiseksi ja paikalliseksi, eikä erillistä tarkkailuohjelmaa samenemisen seuraamiseksi esitetä laadittavaksi.

Rakentamisaika on lyhyt n. 3-5 päivää ylivirtauspato. Rakenteet tehdään kuivatyönä ja padot verhoillaan suodatinkankaalla ja kiviverhouksella, joten rakentamisen aiheuttama samenema on pieni. Sameneminen mikäli sitä syntyisi laskeutuu ylimmän padon alapuoliseen lammikkoon ja alapuolisen virtauspadon viimeistään Jokilampeen.

Kyseessä on karkearakenteisia maalajeja, jotka laskeutuvat nopeasti vesistön pohjaan. Tarkkailua suorittavat hankkeen rakentaja sekä työn valvonta.

Uusien rakenteiden osalta vastuut siirtyvät hakijalle, joka vastaa tehtyjen rakenteiden kunnossapidosta. Tarkkailuohjelmaa uusien rakenteiden osalle ei esitetä.

21. TIEDOT PALISKUNNISTA

Alueella toimii Pyhä-Kallion paliskunta. Yhteystiedot liitteessä 6.

22. KEMIJOEN VESIENHOITOSUUNNITELMA

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on julkaissut vuonna 2022 Kemijoen vesienhoitoalueen vesienhoidon toimenpideohjelma pinta- ja pohjavesille vuoteen 2027.

Taulukko 4.1.6. Kemijoen vesienhoitoalueen voimakkaasti muutetuiksi tai keinotekoisiksi nimetyt järvet sekä niiden ekologinen tila ja sen eri osatekijät.

Tunnus	Vesimuodos- tuma	KeVoMu nimeäminen	Tyyppi	Biologinen tila	Fys.-kem. tila	HyMo-tila	Ekologinen tila
65.155.1.001_001	Ristijärvi	Voimakkaasti muutettu	MRh		Hyvä	Tyydyttävä	Tyydyttävä
65.242.1.001_001	Iso-Kaarni	Voimakkaasti muutettu	Kh	Tyydyttävä	Erinomainen	Välttävä	Tyydyttävä
65.243.1.001_001	Saukko	Voimakkaasti muutettu	Ph	Tyydyttävä	Erinomainen	Tyydyttävä	Tyydyttävä
65.244.1.028_a01	Sattajärvi	Voimakkaasti muutettu	MRh		Hyvä	Tyydyttävä	Tyydyttävä
65.271.2.001_001	Juottaan tekojärvi	Keinotekoinen	Kh	Tyydyttävä	Hyvä	Huono	Tyydyttävä
65.311.1.001_a01	Kemijärvi	Voimakkaasti muutettu	Sh	Tyydyttävä	Hyvä	Huono	Tyydyttävä
65.311.1.118_001	Pöyliöjärvi	Voimakkaasti muutettu	Ph	Tyydyttävä	Hyvä	Huono	Tyydyttävä
65.312.1.001_001	Severijärvi	Voimakkaasti muutettu	Mh	Erinomainen	Tyydyttävä	Huono	Tyydyttävä
65.321.1.014_001	Kostamonjärvi	Voimakkaasti muutettu	MRh	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Huono	Tyydyttävä
65.391.1.001_001	Ala-Askanjärvi	Keinotekoinen	Ph			Huono	Tyydyttävä
65.391.1.015_001	Imijärvi - Vierusjärvi	Voimakkaasti muutettu	Vh	Tyydyttävä		Huono	Tyydyttävä
65.391.1.023_001	Niemijärvi	Voimakkaasti muutettu	Vh			Välttävä	Tyydyttävä
65.392.1.001_001	Ala-Suolijärvi - Oivanjärvi	Voimakkaasti muutettu	Sh	Tyydyttävä	Erinomainen	Välttävä	Tyydyttävä
65.393.1.001_001	Yli-Suolijärvi	Voimakkaasti muutettu	Kh	Tyydyttävä	Erinomainen	Huono	Tyydyttävä
65.394.1.026_001	Isojärvi	Voimakkaasti muutettu	Ph	Tyydyttävä	Erinomainen	Huono	Tyydyttävä
65.594.1.002_001	Lintulampi	Voimakkaasti muutettu	MRh		Tyydyttävä	Välttävä	Välttävä
65.712.1.001_001	Olkajärvi - Matkalampi	Voimakkaasti muutettu	Mh	Tyydyttävä	Erinomainen	Välttävä	Tyydyttävä

Kemijärvi luokitellaan keinotekoiseksi tai voimakkaasti muutetuksi vesistöksi voimakkaan säännöstelyn vuoksi.

Toimenpideohjelman mukaan Kemijärven ekologinen tila suhteutettuna parhaaseen saavutettavaan tilaan on hyvä. Kokonaisuudessa järven tila on tyydyttävä.

Tällä hankkeella ei ole vaikutuksia tavoiteohjelman tavoitteiden saavuttamiseen hankkeen pienimuotoisuuden, lyhyen keston ja työmenetelmän vuoksi.

Hankkeesta ei aiheudu vesistölle pysyvää haittaa tai vaaraa.

23. KALATALOUSALUEEN YHTEYSTIEDOT.

Yli-Kemin kalatalousalueen tiedot liitteessä 6.

24. LASKUTUSOSOITE

Laskutustiedot on esitetty liitteessä 6.

25. YHTEENVETO

Hankkeen tarkoituksena on lopettaa Kemijärven Ketolassa sijaitsevan Suksi- ja Jokilampien niittyjen luonnonravintolammikoiden käyttö sekä veden pinnan säätely.

Suksilampi on tarkoitus palauttaa ennen säännöstelyä vallinneeseen tilaansa. Jokilampien niityt jätetään ns. lintukosteikoiksi, kuten ne ovat vuodesta 1975 alkaen toimineet.

Vedenpinnan säätelylaitteet ja kalankerrakenteet puretaan. Suksilammen vesistö pyritään saattamaan lähelle alkuperäistä tilaansa ns. umpilammeksi. Jokilampien niityt tehdään lintukosteikoiksi rakentamalla kiinteät ylivirtauspadot molempiin lampiin.

Suksi- ja jokilampien niittyjen luonnonravintolammikot on otettu käyttöön Lapin läänin maatalouskeskus Ry:n toimesta 1975 kalankasvatusta varten. Hankkeen suunnitelmat ja rakentamisen on tehnyt Lapin vesipiirin vesitoimisto vuonna 1975.

Ennallistamisluvan hakijana toimii maanomistaja Kemijärven yhteismetsän osakaskunta, koska toiminnan haltioiden organisaatiota ei ole enää olemassa.

Suunnitelman mukaiset ennallistamistoimenpiteet rakennuttaa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Rakentajana tulee toimimaan tarjouskilpailun perusteella valittu maanrakennusurakoitsija. Hankkeen valmistuttua rakennuttaja luovuttaa rakenteet Kemijärven yhteismetsän osakaskunnan haltuun.